

Wychodzi w Krakowie codziennie, wyjąwszy niedziele i święta.

Cena:

W KRAKOWIE miesięczna 3 złp.; kwartalna 14 złot. polską monetą.
W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 4 zfr. 20 kr. m. k.

Przedpłata

przyjmuje się w biurze Ekspedycji CZASU przy rogu Szecepańskiej ulicy Nr. 369.
Pieniądże przesyłają się bezpłatnie pocztą wprost do biura Ekspedycji Czasu wyrażwszy na kopercie: *Prenumeracyjne pieniądze*

CZAS

Przyjmują się

OGŁOSZENIA, rozprawy, odezwy wszelkiego rodzaju, DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe rolnicze itp.

UWADOMIENIA dotyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp

Za opłatą

od wiersza petytywego za jednorazowe umieszczenie po 8 groszy następne po 3 grosze.

Listy

nie frankowane nie przyjmują się, wyjąwszy od stałych lub znanych korespondentów.

Numer pojedynczy kosztuje 8 groszy.

N. 825 praes.

Dla mieszkańców cyrkułu Tarnowskiego, przez wylew Wisły pogrążonych, nadesłano Od konsystorza jen. dycezyji krak. zfr. 37 kr. 30
Od starostwa obwodu w Iglau " 85 " 56
" " " Boskowity " 114 " 55 1/4
" " " M. Trübau " 23 " —
które dary z wyrazem podziękowania, e. k. Gubernialna Kommissya niniejszem do publicznej wiadomości podaje.

Kraków dnia 22 lutego 1850 roku.

Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 9go lutego 1850, moc mające dla wszystkich krajów koronnych, w których najwyższy patent o stęplu i taxach z dnia 27go stycznia 1840 w wykonaniu stoi, którem się niektóre zmiany tejże ustawy obwieszają, i z dniem 15 marca 1850 w wykonanie wprowadzone zostają.

(Dokończenie).

c) Ściągnięcie należności.

§ 20. Jeżeli należność w przeciągu dni 30, rachując od dnia ustnie lub pismiennie podatkującemu oznajmionej powinności, nie spłacono, tedy ta przez urząd poborczy drogą egzekucyjną ściągnięta być może, a dłużnik obowiązany jest oprócz należności także jeszcze i kosztu ściągnięcia wynagrodzić.

d) Poświadczenie opłaty.

§ 21. Uczyniona wypłata należności, jeżeli względem interesu prawnego dokument sporządzono i takowy przedłożono, na każdym egzemplarzu onegoż zanotowana będzie, a poświadczenie to za dowód służy, że podatek przepisany rzeczywiście opłaconym został.

W innych przypadkach opłacającemu kwit udziela się.

e) Zwroćenie opłaty nienależytęj.

§ 22. Jeżeliby kto przez błąd lub pochybę rachunkową, wyższą jak przepisana ilość zapłacił, na ten czas zwroćenia ilości opłaconęj w przeciągu 3ch lat po nastąpienęj wypłacie żądać można.

V. Postanowienie karne.

a) Pokrzywdzenia dochodów niestałych.

§ 23. Jeżeliby zaniebano dokument stęplowi podległy, od którego z powodu wielkości kwoty stęplowej należność u urzędu do pobierania przeznaczonego opłacona być ma, temuz urzędowi w przeciągu czasu przepisanego przedłożyć, lub oznajmienie o interesie prawnym, od którego należność podług odsetków wartości opłacona być ma, w przeciągu terminu, do oznajmienia ustanowionego, do urzędu do odbierania przeznaczonego podać, tedy zaniebdanie takowe jako pokrzywdzenie dochodów niestałych ukaraniem być ma.

Za pokrzywdzenie dochodów niestałych dalej uważać się ma: jeżeli w dokumencie, od którego stępl podług wartości pieniężnej przedmiotu stosuje się, albo którego treść wymierzeniu należności za podstawę służyć ma, nieprawdziwość, w skutek której podatek niżęj wymiaru przepisanego wypada, bezpośrednio lub przez odwołanie się na inne dokumenta lub pisma, podano, albo jeżeli ogólnie w podaniach, podług których wymierzenie należności stosuje się, nieprawdziwość namienionego rodzaju zaniesiono.

b) Postanowienie kar na pokrzywdzenia dochodów niestałych w należnościach gotówką opłacać się mających.

§ 24. Pokrzywdzenia dochodów niestałych w należnościach, w skutek niniejszego rozporządzenia u urzędu do pobierania ustanowionego a nie przez stępl opłacać się mających, podlegają postępowaniu podług ustawy karnej na przestąpienia co do dochodów niestałych. Takowe pokrzywdzenia dochodów niestałych, jako ciężkie przestępstwa co do dochodów niestałych uważane i w trój aż do sześciu osobnej ilości, o którą należność ukrócono lub na niebezpieczeństwo ukrócenia wystawiono, ukarane być mają.

c) Doniesienie i nagroda za takowe.

§ 25. Względem podawania doniesień o przestąpieniach niniejszego rozporządzenia, względem postępowania na takowe doniesienia, tudzież względem nagród dla donosicieli i imaczów, przepisy ustawy o stęplu i taksach z d. 27 stycznia 1840 r. zastosowane być mają.

SKALE

dla wszystkich krajów koronnych, w których najwyższy patent o stęplu i taksach z d. 27 stycznia 1840 r w wykonaniu stoi, wyjąwszy królestwo Lombardzko-Weneckie.

SKALA I.

Na weksle.

nad	do	100 zfr.	zfr.	3 kr.
nad 100 zfr.	do 200	—	—	6
" 200	" 350	—	—	10
" 350	" 500	—	—	15
" 500	" 1,000	—	—	30
" 1,000	" 1,500	—	—	45
" 1,500	" 2,000	1	—	—
" 2,000	" 4,000	2	—	—
" 4,000	" 6,000	3	—	—
" 6,000	" 8,000	4	—	—
" 8,000	" 10,000	5	—	—
" 10,000	" 12,000	6	—	—
" 12,000	" 16,000	8	—	—
" 16,090	" 20,000	10	—	—
" 20,000	" 24,000	12	—	—
" 24,000	" 28,000	14	—	—
" 28,000	" 32,000	16	—	—
" 32,000	" 36,000	18	—	—
" 36,000	" 40,000	20	—	—

nad 40,000 zfr. od każdych 2,000 zfr. opłacać się ma należność po 1 zfr. więcej, przy czem ilości niżęj 2,000 zfr. jako pełne uważają się.

SKALA II.

Na inne dokumenta podług wartości przedmiotu stęplowi podległe z wyłączeniem tyczących się przeniesienia własności rzeczy nieruchomości.

nad	do	20 zfr.	zfr.	3 kr.
nad 20 zfr.	do 40	—	—	6
" 40	" 70	—	—	10
" 70	" 100	—	—	15
" 100	" 200	—	—	30
" 200	" 300	—	—	45
" 300	" 400	1	—	—
" 400	" 800	2	—	—
" 800	" 1,200	3	—	—
" 1,200	" 1,600	4	—	—
" 1,600	" 2,000	5	—	—
" 2,000	" 2,400	6	—	—
" 2,400	" 3,200	8	—	—
" 3,200	" 4,000	10	—	—
" 4,000	" 4,800	12	—	—
" 4,800	" 5,600	14	—	—
" 5,600	" 6,400	16	—	—
" 6,400	" 7,200	18	—	—
" 7,200	" 8,000	20	—	—

nad 8,000 zfr. od każdych 400 zfr. opłacać się ma należność po 1 zfr. więcej, przy czem ilości niżęj 400 zfr. jako pełne uważają się.

SKALE

dla królestwa Lombardzko-Weneckiego.

SKALA I.

na weksle.

nad	do	300 lir	lir	15 ct.
nad 300 lir	do 600	—	—	30
" 600	" 1050	—	—	50
" 1050	" 1500	—	—	75
" 1500	" 3000	1	—	50
" 3000	" 4500	2	—	25
" 4500	" 6000	3	—	—
" 6000	" 12,000	6	—	—
" 12,000	" 18,000	9	—	—
" 18,000	" 24,000	12	—	—
" 24,000	" 30,000	15	—	—
" 30,000	" 36,000	18	—	—
" 36,000	" 48,000	24	—	—
" 48,000	" 60,000	30	—	—
" 60,000	" 72,000	36	—	—
" 72,000	" 84,000	42	—	—
" 84,000	" 96,000	48	—	—
" 96,000	" 108,000	54	—	—
" 108,000	" 120,000	60	—	—

nad 120,000 lir za każde 6000 lir należność po 3 liry więcej opłacać należy, przy czem resztująca ilość niżęj 6000 lir za pełną uważać się ma.

SKALA II.

na inne dokumenta, podług wartości przedmiotu stęplowi podległe, z wyłączeniem tyczących się przeniesienia własności rzeczy nieruchomości.

nad	do	60 lir	lir	15 ct.
nad 60 lir	do 120	—	—	30
" 120	" 210	—	—	50
" 210	" 300	—	—	75
" 300	" 600	1	—	50
" 600	" 900	2	—	25
" 900	" 1200	3	—	—
" 1200	" 2400	6	—	—
" 2400	" 3600	9	—	—
" 3600	" 4800	12	—	—
" 4800	" 6000	15	—	—
" 6000	" 7200	18	—	—
" 7200	" 9600	24	—	—
" 9600	" 12,000	30	—	—
" 12,000	" 14,400	36	—	—
" 14,400	" 16,800	42	—	—
" 16,800	" 19,200	48	—	—
" 19,200	" 21,600	54	—	—
" 21,600	" 24,000	60	—	—

nad 24,000 lir za każde 1200 lir należność po 3 liry więcej opłacać należy, przy czem resztująca ilość niżęj 6000 lir za pełną uważać się ma.

Postanowienia.

1. Wymiarowi należności podług skali I. podlegają weksle:

- wystawione w kraju tutejszym należnościom podległym, a w sześć miesięcy lub w krótszym czasie, rachując od dnia wystawienia, wypłatne;
- wystawione w kraju tutejszym od należności wolnym, do kraju tutejszego należnościom podległego przeniesione, a nie później jak w sześć miesięcy, rachując od dnia wystawienia, w kraju tutejszym wypłatne;
- w kraju cudzym wystawione, do kraju tutejszego należnościom podległego przeniesione, a nie później jak w 12 miesięcy, rachując od dnia wystawienia, w kraju tutejszym należnościom podległym wypłatne.

2. Weksle w kraju cudzym wystawione i w kraju cudzym wypłatne, od należności wolne są.

3. Weksle za okazaniem, do których prezentacyi żadnego terminu niezawarowano, albo też termin nie nad 6 miesięcy dla weksłów w kraju tutejszym a nie nad 12 miesięcy dla weksłów w kraju cudzym wystawionych zawarowano, podlegają przy ich wystawieniu lub po ich przeniesieniu do kraju tutejszego należnościom podległego, postanowieniom co do weksłów, na czas pewny wystawionych, moc mającym.

Jeżeliby weksel za okazaniem, w kraju tutejszym należnościom podległym lub od należności wolnym wystawiony, w ciągu 6 miesięcy, a w kraju cudzym wystawiony, w ciągu 12 miesięcy, rachując od dnia wystawienia, do wypłaty prezentowanym niezostał, tedy z upływem tychże terminów ta ilość opłacona być ma, o którąby należność za weksel przy zastosowaniu skali II. wyżej wypadła.

4. Sekunda- i tercja-weksle podlegają tej należności, jakiej pierwszy egzemplarz wekslu podlega.

5. Jeżeli weksel prolongowano, tedy za każdą prolongacyą, która wedle różnicy, czy weksel w kraju tutejszym czy cudzym wystawiono, 6 lub 12 miesięcy nieprzenosi, zawsze znowu ta sama należność opłacona być ma. Jeżeli zaś prolongacya te terminu przekracza, tedy należność podług skali II. opłacona być ma.

6. Jeżeli zobowiązanie wekslowe, przez weksel utworzone, ustało, lub jeżeli weksel w celu osiągnięcia prawa hipotecznego intabulowano lub prenotowano, i jeżeli za to należność tylko podług skali I. lub podług wymiaru ustawy o stęplu i taksach z dnia 27 stycznia 1840 opłacono, tedy zapłacić się ma ta ilość, o którą należność opłacona mniejsza jest, jak wymiar należności w skali II. ustanowiony.

7. Weksle w kraju cudzym lub w kraju tutejszym od należności wolnym wystawione, a do kraju tutejszego należnościom podległego przeniesione, w tymże obowiązku stęplowemu podpadające, najdalej w przeciągu dni 30tu po przeniesieniu onychże do kraju tutejszego należnościom podległego, w każdym razie zaś nim akcept, giro lub inny indosament na nich umieszczono, wypłaty żądano lub protest podniesiono, opłacie należności podług postanowień teraźniejszych poddane być muszą.

Do weksłów przed 15m marca 1850 z kraju cudzego lub kraju tutejszego od należytości wolnego, do kraju tutejszego należytościom podległego przeniesionych, zobowiązanie to z tą zmianą stosuje się, iż ustanowiony tu termin 30-dniowy, od 15go marca 1850 bieżąc poczyną.

8. Skala I. także i do tych dokumentów zastosowaną być ma, dla których zastosowanie stępu wekslowego jako uwzględnienie wyjątkowo dotąd dozwolonem było.

9. Wymierzenie należytości stęplowej podług skali II. do wszystkich nie pod 1, 2, 3 zawartych weksłów i innych dokumentów, od których się stępel wedle przepisu do wartości przedmiotu stosuje, oprócz dokumentów dotyczących się przeniesienia własności rzeczy nieruchomości (§ 2 niniejszego przepisu), zastosowanie mieć powinno.

W przedostatnim liście korespondent nasz wiedeński donosił, że powyższa ustawa stęplowa, wywołała powszechne nieukontentowanie, i dała powód do złośliwych uwag, że z reform zapowiedzianych konstytucją 4 marca, te do najwcześniejszego rozwoju, a nawet wykonania przychodzą, które uzupełniają system finansowy. Wczorajszy *Lloyd* donosi wcale przeciwnie, że żadne jeszcze prawo nowym podatkiem obkładające, nie wzbudziło tak powszechnego uznania, a nawet zadowolenia, jak rzeczony rozporządzenie ministra skarbu. Obok dwóch tak sprzecznych zapewnień, nie ubliżając w niczem dobrej wierze *Lloyda*, skłonniejsi jesteśmy do uwierzenia naszemu korespondentowi, raz dla tego, że powyższe rozporządzenie stanowiąc odpowiednią i sprawiedliwą skalę stępla wekslowego, nowe nakłada ciężary na tak już opodatkowaną własność ziemską, powtóre, że niespodziewano się bynajmniej w rozporządzeniu ministerjalnym zapowiadającym pewne modyfikacje w ustawie stęplowej z d. 27 kwietnia 1840, bez podpisu cesarza, znaleźć podatek dotychczas w Austrii nieistniejący. To uchybienie formom konstytucyjnym dzienniki wiedeńskie szczególnie podniosły aż dopiero *Reichszeitung* wytłumaczyła, że ogłoszone rozporządzenie ministerjalne nastąpiło w skutek nieogłoszonego patentu cesarskiego, a zaś *gazeta wiedeńska* motywując w kilka dni potem do rozporządzenia, starała się pocieszyć dotkniętą nową opłatą, tą uwagą, że w Prusiech, Belgii i Francji a nawet w Hamburgu, taksy i stęple daleko są wyższe, żądając naturalny wniosek, że kiedy tam więcej to tu mniej godzi się zawsze opłacać.

Minister nie wprowadza nowego prawa, nie znosi dawnego patentu stęplowego z r. 1840 ale takie dodaje mu przystawki i poprawki, że dawne można już zupełnie wypuścić z pamięci. Nie wątpimy bynajmniej, że zwiększenie opłat stęplowych pomnoży znacznie dochody państwa, z czego zapewne każdy radować się będzie, ale właśnie to uznanie każe nam z drugiej strony wypowiedzieć, że stósunki nasze materialne szczególnie też własność ziemską dotkliwie ten wzrost uczyje. Rozporządzenie to dla nas pod tym względem jest ważne, że oznacza mianowicie należytość stęplową w przeniesieniu i wciągnięciu prawa własności w księgi hipoteczne. Od każdego nabycia rzeczy nieruchomości, domaga się $3\frac{1}{2}\%$ dla skarbu, od każdego wciągnięcia prawa własności lub użytkowania $1\frac{1}{2}\%$, od każdego zaś innego wciągnięcia rzeczy pewną wartość mającej $\frac{1}{2}\%$.

Opłata wymieniona pobierana będzie na miejsce dawnego 5% laudemium i opłaty rejestracyjnej $1\frac{2}{3}\%$; łącznie z podatkiem gruntowym (16%); i domowym wyniesie 22% rocznie z czystego dochodu właściciela. Już więc ten jeden powód, pominawszy wszystkie inne miejscowe, rodzi obawę, aby szczególnie w pierwszych latach, gdy stósunki rolnicze nie przyszły jeszcze do ostatecznego uregulowania, podatki te nie wywołały znacznego zmniejszenia w cenie własności nieruchomości i na stan rolnictwa szkodliwie nie wpłynęły.

Wiedeń. (Ostatnia poczta wiedeńska nieprzyszła). NIEMCY.

Berlin 2 marca. Kor. *Gaz. Śląskiej* donosi z Berlina: „Obie ostatnie depesze telegraficzne z Paryża,

grożące zajęciem Genewy i Lozanny przez Francją, zwróciły na siebie uwagę publiczną. Wszakże dotychczasowe czynności obu wielkich mocarstw niemieckich względem Szwajcaryi, nie upoważniały bynajmniej Francji do takiego zagrożenia; w gabinetach nie było jeszcze wzmianki o interwencji. Oba mocarstwa zwracają uwagę rady związkowej na konieczność wydalenia wychodźców, dla zapobieżenia niebezpiecznej propagandzie, ale do obmyślenia środków przymusowych przyjść nie mogło, tém mniej że rząd związkowy oświadczył się gotowym do zadość uczynienia reklamacyom, i jedynie w wypełnieniu tych zobowiązań okazał się zbyt powolnym. Co się tyczy stosunku obu mocarstw do Francji, prawdą jest, iż nakłaniano gabinet paryżki do połączenia się z rządami w przesłanych reklamacyach. Poseł pruski hr. Hatzfeld otwarcie w tej mierze występował; jakoż rząd francuzki z początku powolnym był na jego uwagi i dopiero stanowisko wewnętrznych partij skłoniło go do odmiennych postanowień. Po ogłoszeniu tej odmownej odpowiedzi, Austria i Prusy z swojej strony czyniły przedstawienia. P. Persigny tłumaczył się, że o tej nocy nie wie, a jak się zdaje żądany kredyt 18,000,000 stał się powodem tej nieufności. Jak wiadomo p. Persigny przyjechał tutaj dla zawiązania ściślejszego związku między prezydentem i dworami europejskimi, a tym sposobem dla poparcia Bonapartego w zamiarach cesarskich. Chociaż mocarstwa te uznają chwalebna chęć rządu francuzkiego w utrwaleniu tamtejszych stósunków, i gotowe są o ile można trzymać się z nim za rękę, mało dotychczas okazały skłonności popierania tych dynastycznych zamachów w jakikolwiek bądź sposób; szczególnież też dla Pruss nie byłoby korzystnie wchodzić w ściślejszy związek z dzisiejszą Francją. To więc jest powodem złego humoru p. Persigny, który go dosyć dyplomatycznie ukryć nie mógł. W konferencji, na której była mowa o wspomnianej nocy, zalił się na północne mocarstwa, dowodząc że Francja nie może się dłużej ludzić, że wyraźnie gotuje się koalicja przeciwko zasadzie republikańskiej; mocarstwa, mówił dalej, trzymają się tej samej polityki jak po r. 1830; od owego czasu rząd francuzki nie mógł się utrwalić, bo go mocarstwa ładowe nie uważały za prawny organ, podobnież i dzisiaj postępują z Bonapartem, ale Francja gotowa jest na wszystko, poczem w Napoleońskim stylu następcząc tu i owdzie o armiach i działach prowadził rzecz jeszcze dość długo. Odpowiedziano rozjątrzonemu dyplomacie, że w zupełnym jest błędzie, jeżeli mniema iż mocarstwa knują nienawistne przeciw Francji zamachy, zresztą co się tyczy Szwajcaryi, tak dobrze z powodu sprawy wychodźców jak z wszelkiej innej przyczyny, do środków przymusowych nie przyjdzie. Niesłuszne są zarzuty względem obojętności lub jakowego lekceważenia Francji od r. 1830, bo właśnie Fryderyk Wilhelm III najwięcej się przyczynił do podniesienia dynastji orleankiej, przy czem namknął o zaślubinach księżniczki Heleny i tym podobnych rzeczach. Nic też dzisiejszemu rządowi zarzucić nie można, a nawet trudno odgadnąć przyczynę, która dała powód do tego rodzaju nieukontentowania. Tyle z kroniki dyplomatycznej, teraz w uzupełnieniu owych wieści głoszonych przez francuzkie i niemieckie dzienniki o pretensjach pruskich do Neufchatelu, gabinet berliński dotychczas żadnego nie zrobił kroku; wprawdzie nie sądzi on, aby jakaś dyplomatyczna nota mogła unieważnić jego prawa, ale dla Neufchatelu ani jednego żołnierza do Szwajcaryi nie poszle.

— Kilka dość ważnych wiadomości obiegało tutaj kofa polityczne; niebiorąc za nie odpowiedzialności, podajemy je bez żadnego komentarza. Naprzód mówiono o natychmiastowym zmobilizowaniu trzech korpusów armii, nawet miano wezwać kawalerję landwery, co byłoby ważniejszem, bo zapowiedziałyby bliską wojnę, gdy umontowanie tego wojska nadzwyczajnych kosztów wymaga. Musimy wszakże dodać, że mimo tych wojennych postrachów w wojnę nikt tutaj nie wierzy, a spokojność wewnętrzna dosyć na długo zdaje się być zapewniona. Zapowiadano także, że na wiosnę w Saksonii gotuje się nowe powstanie, a to na korzyść Prus. Mówiono o rozwiązaniu Izby i zawieszeniu konstytucji w Wirtembergu, co wreszcie dosyć jest prawdopodobnem.

Przedwczoraj stronnictwo demokratyczne wystąpiło poraz pierwszy do boju parlamentarnego i zostało pobite. Chodziło o wybór nowego radcy miejskiego. Kandydatem demokratycznym był asesor Paal-zow współpracownik *Nationalzeitung* i członek naczelnego komitetu demokratycznego; kandydatem konserwacyjnym był Saest, konserwatyści pozyskali głosów 49, demokraci 34.

Jenny Lind okryta wieńcami przybyła w tych dniach z Brunświku i zamierza przez kilka tygodni w tu-tejszem mieście zabawić.

Berlin 3 marca. Wiadomości z Francji nadały sprawie szwajcarskiej więcej wagi, aniżeli jej tutaj przypisywano. Dzienniki pruskie trwożą się już samą myślą poróżnienia Francji z Prusami; w każdym razie nie będzie tego powodem sprawa szwaj-

carska; p. Persigny wyłożył cały plan postępowania Francji w razie interwencji pruskiej, gabinet więc nasz, dodając te dzienniki, powinien wiedzieć czego się ma trzymać. — W kwestji szlezwickiej nie nowego, mówią tylko, że Rosya oświadcza się na stronę Danii. — Nominacya p. Radowitza, jako komisarza rządowego w Erfurcie, sprawiła wielkie wżalenie. — Organa demokratyczne *Urwähler Zeitung* i *Abendpost* w ciągłej z sobą zostają walce, co do przyszłego udziału demokratów w wyborach przyszłych i temu to zapewne nieporozumieniu przypisać należy wczorajsza klęskę opozycji. *Abendpost* głosi, że stoi na gruncie rewolucyjnym, że niechce brać roli upłaskawionej opozycji, a z konstytucjonistami niema nic do czynienia. — Depesza telegraficzna z Paryża dnia 2go marca donosi, iż p. d'Hautpol ma z ministerjum wystąpić.

Frankfurt 1 marca. Sprawa konstytucji niemieckiej, zbliża się ku końcowi. Według komunikacji, która otrzymała gazeta Augsb. przyszło do ugody między pełnomocnikami: Bawarskim, Wirtemberskim i Saskim, d. 26 lutego, do której przychyliła się Austria, atoli Hanower nie zgodził się jeszcze (i podobno nie zgodzi). Do zmiany ministerjalnej tam nie przyjdzie, Stüve zostaje, Beningsen jedzie do Wiednia, a król który się wyrwał z objęć pruskich, boi się opieki austriackiej.

W ostatnim numerze *gazety Hanowerskiej* Stüve umieścił artykuł o kwestji niemieckiej, w którym dowodzi, że wszyscy zblądziłi to jest: Austria, Prusy i całe Niemcy, ale tak się tłumaczy, że o zamiarach Hanoweru nie dowiedzieć się nie można.

Kassel. Chodzą wieści o wystąpieniu elektorstwa z związku trzech króli, powodem ich jest zmiana ministerjalna.

WIELKIE KSIĘSTWO POZNANSKIE.

Poznań 1 marca. Komitet wybrany z członków magistratu, czuwający nad potrzebami mieszkańców miészkańców, których woda z mieszkań wygnęła, miał dzisiaj posiedzenie, w którym na wniosek dra Mateckiego wybrano dwóch nowych członków: Szymańskiego i Moraczewskiego. Woda coraz bardziej opada; dziś o godz. 4ej była już tylko na 18 stóp i 6 cali, od wczoraj ustąpiła z mostu.

FRANCJA.

Paryż 28 lutego. W miarę jak wybory przybliżają się, opinia publiczna coraz więcej zajmuje się rezultatem przyszłej walki; mimo opozycji *Siecla* i *Crédit*, stronnictwo demokratyczne wotować będzie jednogłośnie, nawet republikanie umiarkowani zgodzą się na listę socjalną, chociaż głoszą, iż do tego są zmuszeni. Ich naczelnik jenerał Cavaignac stracił zupełnie odwagę, potępił politykę rządową, ale nie zgadza się też z ostatnią lewą. To zniechęcenie wywiera pewny wpływ na wszystkich członków stronnictwa umiarkowanego, którzy stojąc w pośrodku między monarchistami i socjalistami, niewiedzą co mają zrobić z sobą, nienawistni idei monarchicznej łączą się z socjalistami, którymi gardzą albo ich nie pojmują. Co się tyczy związku wyborczego spodziewać się należy, iż potrafi zebrać wszystkie głosy konserwatystów; zadaniem jego nie jest koniecznie przeprowadzenie własnych kandydatów, ale zapobieżenie zwycięztwu socjalistom; mniej dla nich jest ważnem czy kandydat orleanistów czy legitymistów będzie wybrany, byleby tylko socjaliści nie pozyskali głosów. Z tego stanowiska wychodząc życzyby należało aby, kiedy już raz przyszło do tak pożądanego rozdziału na dwa zadeklarowane obozy, konserwatyści wyrzekłszy się osobistych sympatyj wotowali na listę związku, nie dla tego, że owa lista przedstawia tę lub inną zasadę, ale że zasada ta jest wbrew przeciwna socjalistom.

— Dzienniki opozycyjne ogłaszają manifest ostatniej lewej, jestto dokument żadnej nie mający wagi, napisany nieszczerze a nie dosyć zręcznie, aby słowa potrafiły ukryć myśli.

— Wczorajsze posiedzenie dla nas nie ma żadnego interesu, zajęte było obradami nad kolejną żelazną paryżko-lyońską, z natłoku poprawek i wniosków jakie podano, wnosić wypada że rozprawy przeciągną się długo. Trzy główne systemata znalazły reprezentantów, jedni chcą aby państwo samo zbudowało i utrzymywało kolęj, drudzy aby jedną kompanij ustąpiło, inni nakoniec żądają, aby kilka towarzystw miało udział w tém przedsięwzięciu. Wnioskując z pierwszego posiedzenia projekt rządowy nie znalazł dosyć sympatyj.

Mimo doniesienia dzienników na pół urzędowych, sławny projekt o merach dotychczas nie złożony, wiadać że ministerjum nie ma odwagi puścić go na świat i kryje w swojej tece. Powiadają, że jeżeli Zgromadzenie odrzuci ten wniosek, może przyjść do bardzo ważnych zmian. Mówiono dawniej że w chwili wyborów prezydencyjnych, prezydent ma złożyć władzę. Zapewniają dzisiaj, że przyszła Bonapartemu myśl przyspieszenia tego projektu i narażenia kraju na wszystkie niebezpieczeństwa bezkrólewia. Zamieszczamy tę wieść nie dla tego, abymy mniemali że jest prawdziwa, lub nawet prawdopodobna, ale dla tego, iż od kilku dni dosyć jest głośną. Zdaje się

iż nowe czyniono usiłowania w pałacu Elizeum dla nakłonienia prezydenta do zmiany gabinetu; chciano koniecznie przyprowadzić do władzy p. Molégo i p. Maleville ale pokazuje się że prezydent nie życzy sobie aby go po za ministrami nie było widać.

Podaliśmy wczoraj treść okólnika ministra spr. wew. względem banku pożyczki honorowej. Prezydent Rzpłtej głównie do tego rozporządzenia przyczynił się; następujące wyciągi z gazet francuskich lepij czytelników z kwestyą tą obzajomij. Czytamy w *La Patrie*: „okólnik ministra spr. wew. do prefektów, zwrócił uwagę publiczną na instytucyę, która oddawna kwitnie we Włoszech, a którą w departamencie Dordogne zaprowadził p. Damas. Jestto bank pożyczki honorowej. *Pressa* dziwi się, że rząd mógł wpaść na myśl tak filantropijną. *National* zazdroszcząc, że projekt nie wyszedł z jego łona, paskawie sobie z niego żartuje. O cóż chodzi rzeczywistość? O odwołanie się do kapitalistów w całej Francji dla założenia wspólnemi siłami kapitału, mającego przyjść w pomoc robotnikom, którym pożyczka 50, 100 lub 200 fr. może polepszyć los, użyć skromny ich przemysł i postawić w możności oddania do banku tej summy, którą później znów innym będzie można wypożyczyć.

Procent będzie bardzo drobny, hypoteki żadnej, żadnej też rękojmi materialnej, żadnego z obowiązania na piśmie, lecz proste słowo honoru, zaciągnięte do rejestrów gminy. Myśl utociwa, pożyteczna, a znowu nie tyle pod względem materialnym, ile pod moralnym zbawienna. Azaliż w tym szczęśliwym projekcie nie znajdują wszyscy źródła pociechy, jakie płynie z każdego dzieła filantropijnego, jakim napawa serce myśl polepszenia losu tych ludzi, którzy z codzienniej pracy utrzymują życie. Banki pożyczki honorowej nie mają nic wspólnego z zakładami kredytowymi i z domami handlowymi, dla tego woleli byśmy, aby dla uniknienia wszelkiego zawikłania nosisły nazwę *kasy pożyczki honorowej*. — Rzeczywiście jestto ulepszenie lombardów; dostarczając kapitału nie obciążonego procentem, nie zmuszając nie szczęśliwego do ujęcia koniecznym potrzebom życia wzbudzą cześć dla słowa raz danego i przymuszają do oszczędności dla utworzenia kapitału oddać się mającego. Nie należy się spodziewać, aby te instytucye od razu się przyjęły, lecz w jakimkolwiek postępie wzrosną, będą zawsze użytecznymi, moralnymi i posłużą za przykład dla innych krajów.

Bulletin de Paris organ stronnictwa ultrakonserwacyjnego tak się w tym przedmiocie wyraża: „Prezydent Rzpłtej jest sam autorem projektu, w jego biurze ułożono okólnik i statuta tej instytucyi. Dopiero przed kilkoma dniami rada ministrów o nim dowiedziała się, rozprawiała nad nim długo i jednomyślnie odrzucała. Jeden z ministrów zwrócił uwagę, iż poda się sposobność deklamacyom socjalistów, którzy podżegać będą nienawiść przeciw bogatym, nie chcą podżegać będą nienawiść przeciw bogatym, nie chcą przycylić się do utworzenia tego zakładu. Zarzucano także, że składowi nadzorczej i komitetów jest niebezpieczny, że nie pożyczka ale jałmużna może przyjść w pomoc ubóstwu, że nie ten projekt pomoże klasom rolniczem, ale uorganizowany lepij kredyt gruntowy, który by zapobiegł zyskom lichwiarskim. Prezydent dowodził ze swojej strony, ale uwagi jego żadnego z członków gabinetu nie przekonaly. Wszakże p. Ferdinand Barrot ulegając prezydentowi, rozesał projekt statutu i okólnik wszystkim prefektom departamentowym, aczkolwiek instytucya ta tycze się więcej ministra handlu lub skarbu.

„Z nie małym zadziwieniem wyczytali ministrowie okólnik wydrukowany w *Monitorze*, większość zgromadzenia oburzyła się także niesłychanie, dowodząc, że są dość silni, aby mieli robić koncesye socjalistom. Jakkolwiek bądź mimo niechęci a bardziej jeszcze nie rozumu, projekt znalazł nie mało zwolenników. Jakoż książę Larocheoucault — Liancourt był deputowany, ofiarował prefektowi Leroy summy 20,000 fr. na założenie banku pożyczki honorowej.

— Nie podobna jest nam podać dokładnego obrazu wszystkich kolei, przez które przechodzi sprawa Szwajcarska, a to dla tego, że wiadomości najświeższe jakie odbieramy, wycytujemy albo w korespondencyach albo w dziennikach, albo też w depeszach telegraficznych; z tego powodu jedno doniesienie wyprzedza drugie, mniej ważne omija częstokroć ważniejsze. Przypominając czytelnikom depeszę wyjętą z *Staats-Anzeigera* z d. 28 lutego z Paryża, podajemy szczegóły jakie dzisiaj w dziennikach francuskich wycytujemy. Prezydent Rzpłtej nie zgadza się podobno w kwestyi tej z gabinetem, ztąd więc noty najsprzeczniejszej treści raz umieszczone w *La Patrie* i *Monitorze*, wychodząc z ministerium, a drugi raz w *Constitutionelu* i *Napoleonie* mające źródło w Elizeum. Pierwsze tchną pokojem, drugie grozą wojna. Chodziły wczoraj wieści, że prezydent zwyciężył opór ministrów i wysłał depesze do Wiednia i Berlina teje samej osnowy, jak ją podaje depesza telegraficzna. Wszakże wypadła zwrócić uwagę, iż ażeby armia francuska weszła do Szwajcaryi, potrzeba na to zezwolenia Izby i uchwały kredytu. Ambasador pruski nie kryje się ze swoją

niechęcią, wczoraj dał się słyszeć w jednym salonie politycznym. „Jeżeli Francya poróżni się z Prusami, jedynym dla niej w Europie możliwym alianssem, zkimże więc wystąpi? Na to odpowiedział mu jeden reprezentant na wieczorze tym przytomny: „Bądź pan spokojny, zgromadzenie ma klucze od kasy, ono jej nie otworzy. *Sans argent point de Suisses*. Rzeczywiście wątpić należy, aby większość przystąpiła na interwencyę czy na korzyść czy też przeciw Szwajcaryi; w takim razie mimo osobistych sympaty dla Szwajcaryi, prezydent nie będzie mógł wykonać swoich projektów; nie wierzymy też weale, aby Austria i Prusy myślały na prawdę o wkroczeniu do Rzeczypospolitej Szwajcarskiej.

(*Wiadomości bieżące*). P. Lucyan Murat nadzwyczajny poseł francuski w Turynie za urlopem ministra sp. z. przyjeżdża do Paryża na kilka dni, i zasiadać będzie w zgromadzeniu.

— Pewien bogaty cudzoziemiec wychodząc ze sklepu bankiera na ulicy Palais national upuścił pugilares zawierający 300 ff. st. w biletach angielskich, które właśnie dopiero zmienił za francuskie; przechodzący policyja spostrzegłszy pugilares podniósł go i dogonił właściciela; bogaty cudzoziemiec ofiarował mu w nagrodę banknot 10 funtów szt. Ale żołnierz odmówił i rzekł: dopełniłem obowiązku urzędnika i człowieka poczciwego, nie mi się za to nie należy.

Paryż 28 lutego. (Kor.) Dzień wyborów się zbliża i ruch polityczny mieszkańców Paryża, zdaje się w miarę tego zbliżania się wzrastać. Afiszów mało po murach — zgromadzenia ludu nie wielkie, rozprawy publiczne mniej gorące mają charakter, same tylko dzienniki toczą walkę o przyszłych reprezentantów. Partye wszakże nie drzemią. Każda mniej więcej skrycie, mniej więcej energicznie rozszerza swe stosunki, produkuje swe sposoby do poścignięcia największej liczby wyborców, do osiągnięcia tryumfu.

Nie wszakże przewidzieć nie można. Socjaliści wybrali trzech kandydatów — lecz partya ta znajduje w swém łonie dysydentów. Konserwatorowie, rojalisci, filipiści, orleanisci, legitymiści, bonapartyści i imperyalisci dotąd się nie zgodzili na wybór, a jutro już w Rzymie, Algierze, Grecyi etc. i po innych odległych stronach konsystujące wojska wotować mają na reprezentantów!

Rząd i policyja naturalnie pomagają wszelkimi, nawet mniej przyzwolonymi i niesłychanymi sposobami ostatnim. Ale cóż, i w rządzie jak w polocyi, jak w narodzie całym i jego mieszkańcach, wszędzie anarchia, a ta wiecie dobrze z doświadczenia, psuje wszystko — Później np. prefekt policyi wydał rozkaz zebrania i zniweczenia wszystkich koron i wieńców złożonych w d. 24 lutego przy kolumnie wolności na placu Bastylli, na cześć i pamiątkę męczenników, którzy w latach 1830 i 1848 polegali w zaburzeniach rewolucyjnych, rozkaz ten prefekta był danym panu Caron oficerowi pokoju. — Pan Caron został odwołanym ze swego urzędu i to dla uniknienia bardzo skandalu, niż dla dania satysfakcyi publiczności. Dzienniki niektóre utrzymują, że ta destytucya była nakazana przez prezydenta Rzeczypospolitej i ministra spraw wewnętrznych. Ja wam tylko powiem, że to jest czysta farsa, której nikt nie wierzy.

Z innej strony prefektowie na prowincjach zakazali afiszowania i publikacyi wszelkich wyznań wiary, wezwań lub decyzji sejmikowych i to wczoraj mocno wywołało protestacye montagnardów, które wszakże większość Izby nie przyjęła. Dzisiaj w tej mierze pp. Pradié, Denayrouse i Lavergne złożyli propozycyę w Izbie, tyczącą się zastósowania do wyborów cząstkowych artykułu 2 prawa z dnia 21 kwietnia 1849 względem ogłoszenia publikacyi, roznoszenia i afiszowania wszystkich dokumentów tyczących się wyborów, 40 dniami przed wyborami — wiem przecież z przekonania, że propozycya ta odrzuconą zostanie.

Reprezentanci ostatniej lewej mieli dnia wczorajszego zebranie się przy ulicy du Hasard Ner 6. Uchwalili oni na tym posiedzeniu wydanie manifestu do ludu francuskiego w Paryżu i na prowincjach, wzywając ten do wotowania na listę tak zwaną zlania się (de fusion) — manifest ten ma wyjść z druku jutro lub pojutrze, autorem jego jest pan Michel (de Bourges).

Rada ministrów miała swe narady dnia wczorajszego, pod prezydencyą pana Ludwika Bonapartego, prezydenta Rzeczypospolitej, we względnie uzbrajania się Europy, a mianowicie Prus i Austrii. Prezydent Rzeczypospolitej był zdania, by wysłać korpus 200 tysięcy wojska nad Ren, a 180 tysięcy na granicę Szwajcaryi. Pan d'Hautpoul protestował przeciw tej nagłej decyzji. Wielu nawet ministrów poszło za zdaniem ministra wojny i rada nie stanowczego ustanowić nie mogła, wszakże pułki 2gi, 39ty liniowy i 7my artyleryi, konsystujące w Paryżu, odebrały nagłe wymaszerunku rozkazy i we cztery godzin Iszy batalion 2go pułku liniowego wsiadł do wagonów żelaznej drogi północnej z bagażami wojennymi dla całego pułku. — Dziś Iszy batalion 39 rusza w tą samą drogę; a jutro 2gi drugiego i sześć bateryi artyleryi. Podobne rozkazy miano dać innym korpusom — nadto powołano nową klasę 1849, 80 tysięcy do stawienia się natychmiast pod sztandary.

Co do mnie, wszędzie widzę wojnę i jej powody, a jakkolwiek dzienniki ministeryalne szukają wszelkich sposobów do uspokojenia umysłów, jakkolwiek sam *Monitor* powiada, że z depeszy nadeszłych z Prus, Rosyi i Austrii „można się spodziewać, że wojna nie nastąpi, wszystko przecież tu ma się ku wojnie. — Komitety artyleryi, inżynierji i innych broni pracują bez ustanku. — Wojsko jest w ruchu. Rewiję po rewijach mają miejsce. — Amunicya drogami żelaznymi jest przewożona ku granicy niemieckiej. Kuryer po kuryerze udaje się do Berlina lub Wiednia i inne tysiączne podobne okoliczności.

Rozglaszają dziś niektóre osoby, że generał szwajcarski pan Burefour pisał list jeden jeszcze do prezydenta Rzeczypospolitej zapewniając go, że książę Schwarzenberg przesłał mu list, dziękujący

za zadość uczynienie wymaganiom rządów niemieckich, i że tenże minister austriacki miał zapewnić, że pokój w Europie nie będzie zerwany. Czy ten list istniał, czy nie istniał z pewnością wyrzec nie mogę. — Wątpić wszakże, a wreszcie gdyby i istotnie generał szwajcarski odebrał podobne zaręczenie ministra austriackiego — czyż to ma coś wpłynąć na pokój lub wojnę? Wreszcie o ile można wierzyć zapewnieniom dyplomatycznym, a zwłaszcza w chwilach, gdy się żąda zupełnie przeciwnych dopięć zamiarów.

Rzecz Szwajcarska, wierzyć mi, iż nie jest skończoną. Anglia wzięła ją pod swą opiekę, a nawet dzienniki francuskie mogły was przekonać o tem, bo niektóre z nich ogłosiły protestacyę pp. Felixa Piat, Boichot, Felixa Avril i wielu innych, na wieście fałszywe roznoszone przez dzienniki niektóre i obrażające honor ex-reprezentantów francuskich. Z innej strony wielu naszych braci, co są w statęj korespondencyi z emigrantami polskimi w Szwajcaryi zapewniają mi i listami nawet przekonywają, że przeszło 175 samych emigrantów polskich znajduje się w Szwajcaryi i rząd bynajmniej nie myśli ich ze swego kraju wydalac, zwłaszcza od czasu, gdy pan Peel zaoponował się wydaleniu emigrantów ze Szwajcaryi i gdy nowy wystanik angielski opozycyę tę zatwierdził.

Gabinet francuski otrzymał wczoraj kopię noty cesarza Rosyi we względnie interesu Angielsko-greckiego. Nota jest bardzo energiczna. Cesarz powiada w niej, że wszelkimi sposobami będzie bronił Grecyę, dodając quand même. To quand-même, zdaje się zakrawać na wojnę europejską. Dwie kopie podobne teje noty zostały wręczone ambasadorom austriackiemu i Pruskiemu.

Dzisiaj wieczorem nowe zgromadzenie się rady ministrów, we względnie Szwajcaryi, a co wiem z pewnością, to jest, że gabinet wysłał ostatnią notę dnia pozawczorajszego do Berlina, oznajmując, iż marsz wojsk pruskich ku granicy szwajcarskiej uważać będzie za zerwanie wszelkich stosunków i za przyczyne do wydania wojny.

Okoliczności są bardzo ważne. — Będę was utrzymywał au courant.

Paryż 28 lutego. (K.) W emigracyi wielka bieda, wielka nędza, 350 podobierano żołd; 200 z emigracyi młodej zupełnie go niebrało. Gdy o tamtych odliczysz najmniej stu, co mają jakie takie zatrudnienie, to się zawsze jeszcze 450 zostaje, którym codziennego chleba zabrakło. W Algierze trzymają 180, tych, co z Austrii do Ameryki wyprawiono, jako jeńców wojennych; nie wolno im wyjść za miasto, ale na utrzymanie niedają grosza złamanego. Są zmuszeni robić przy drogach i szarwarkach, aby mizerne życie utrzymać. Umarło dotąd 12tu, a do piętnastu leży po szpitalach. Prezydent Rzeczypospolitej obiecał w weszłym roku 29go listopada, że dla nich nastąpi ulga; trzy miesiecy temu a jednak słowo jeszcze niebyło dotrzymane. Wśród tych smrot i prześladowań rozchodzi się wieść o amnestyi, — zapewne z przypadku. Idę więc do ambasady pytać się czy to prawda? Pan Bałabin sekretarz następną daje odpowiedź. Po złożonej deklaracyi przepraszającej, ambasada posyła prośbę do Warszawy lub do Petersburga; za otrzymanym z tamąd pozwoleniem, wydaje się jedynie paszport proszącemu i nie więcej. Wracający do Polski będzie pod sąd wojenny oddany, od którego jednak apelacya do łaski cesarza. Majatku podobno nieoddają. Pomimo takiego objaśnienia, padało się o paszport ze 140 lub 200?

SZWAJCARYA.

Bern 26 lutego. Kores. *Gazety Kolońskiej* pisze: „Ostatnie wiadomości dodały odwagi zatrwożonym Szwajcarom, nie ulega już wątpliwości, że zamiary Francyi względem rządu związkowego, nie są tak nieprzyjemne jak je pierwej podawano; miało się głównie do tego przyczynić zręczne postępowanie Szwajcarskiego posła p. Barmana. Falszem było, jakoby poseł pruski z groźnemi mowy występował na konferencyach z p. Druey. Między rządami kantonowemi a władzą naczelną, przyszło już do zupełnego porozumienia.

Po miastach i wsiach odbywają się liczne Zgromadzenia. Między innemi na ostatnim zebraniu w Thierachern żądano od rady związkowej, ażeby wszystkich wychodźców bez wyjątku wydalifa. Wprawdzie niebrakowało na mówcach liberalnych, ale usposobienie narodu przeważa za pokojem, a emigrantom tém bardziej jest niechętnie, że wielom się zdaje, jażby oni rzeczywistość zamierzali rewolucyę w Szwajcaryi wywołać i utrzymywani kosztem rządu szwajcarskiego dażyli do jego zguby.

ANGLIA.

Londyn 25 lutego. Złożono w Izbie niższej dokumenta odnoszące się do sprawy greckiej. „Niespodziewaliśmy się, mówi *Times*, czytając te papiery nauczyć się czegoś nowego, ale niemyśleliśmy też, ażeby chodziło o taką drobnostkę. Sprawa p. Finlaya ażeby chodziło o taką drobnostkę, a do tego niepewna. Wr. 1836 kupił ziemię za 300 drachmów, rząd który go potem z niej wywłaszczył, ofiaruje mu za nie 3000, p. Finlay domaga się skromnie 45,000. Lecz to jest jeszcze niczem w porównaniu ze śmiałością kawalera Don Pacifico. Figura ta przybyła do Grecyi jako konsul portugalski, podawał się za Hiszpana, a później dowodząc, iż urodził się w Gibraltarze, utrzymywał, że jest poddanym angielskim. Otoż na wiarę tej podejrzanęj narodowości, Anglia wysłała flotę, aby p. Don Pacifico zapewnić zwrot 31,000 fs. za szkody wyrządzone w czasie rabunku w roku 1847. Pierwsze pytanie: skąd ten pan mógł dojść do podobnej sumy. Kosztowności swojej żony podaje na 1959 fs., a bielizny stołowej i ruchomości na 2180

(155,000 fr.) Otóż co się zowie dom należycie urządzony! Korespondencya odnosząca się do wysp Cervi i Sapienza, bardziej zasługuje na uwagę i zaufujemy, że rząd niepostępował w tej sprawie ostrożniej i uczciwiej. Wszakże lord Palmerston nie tyle winien ile lord Grey, który koniecznie domagał się dwóch tych nędznych wysepek.

— Budżet marynarki na r. 1850 wynosi 5,849,423 fs., zeszłego roku wynosił 6,273,428 fs.

Consolidy w gotówce 94 $\frac{1}{2}$ %, 95 na rach. 95, 95 $\frac{1}{8}$ %.
WŁOCHY.

Rzym 25 lutego. Kardynał Dupont jest tu od kilku dni i rozpowiada głośno, że papież postanowił wrócić przed Wielkanocą. Aczkolwiek kardynał zdaje się być dobrze zainformowany, nikt temu niewierzy, pominiawszy bowiem trudności polityczne różnego rodzaju, wstrzymujemy powrót, dodać jeszcze należy, że chwila obecna, w której sądy wojskowe zmuszone są wydawać tak ostre wyroki, byłaby dla przyjazdu Ojca s. najmniej odpowiednią. Korespondent *La Patrie* upewnia, że papież zamierza przedłużyć pobyt w Neapolu, gdzie go powszechna cześć otacza.

Turyń 24 lutego. Donoszą z Medyolanu fakt nader ważny. Konsul angielski kazał zwinąć z pałacu swojego chorągiew, w skutku rozmowy, jaką miał z gubernatorem wojskowym księciem Schwarzenberg, podczas której, upominał się o wynagrodzenie poddanych angielskiego, ukrzywdzonego przez policję; żądał, aby dzienniki lombardzkie wspierane przez rząd, niewystępowały tak nieprzyjaźnie przeciw Anglii. Zdjęcie to herbu angielskiego dokonane z pewną uroczystością, sprawiło mocne wrażenie. Zaraz więc mnóstwo powstało wieści, a między innymi o blokadzie Tryestu. Wśród obecnych okoliczności, rząd sardyński chce pozostać neutralnym, utworzył komisją złożoną z generałów najdoświadczeńszych, która ma utworzyć obóz obserwacyjny; członkami tej komisji są: książę Genoi, hr. Fakier della Torre, obaj bracia la Marmora itd. Obóz ten rozłożony między Aleksandryą i Novi, zajmować będzie 30,000 ludzi. Z drugiej strony Austria gromadzi wojska w Varese, Placencji i Bolonii.

Słychać o zmianie ministeryalnej; generał Dabormida ma być ministrem spraw zagr., Pinelli spraw wewn., a Buoncompagni oświecenia publicznego. — Wczoraj Izba uchwałała listę cywilną.

Florenca 20 lutego. Wczoraj przybyła odpowiedź księcia Schwarzenberga względem negocjacji rozpoczętych przez rząd tokański, co do korpusu austriackiego, który ma zajmować Toskanję. W projektowanej umowie wielki książę kładł za warunek, ażeby wojska austriackie usunęły się, skoro ministeryum będzie się mogło bez nich obejść. Przeciwnie zaś gabinet wiedeński zażądał, ażeby czas zajęcia oznaczony był naprzód, np. przez lat 10, po upływie których, wojska niebędą mogły pozostać w Toskanji, jak tylko na mocy nowej ugody. Oto jest odpowiedź księcia Schwarzenberga: „W skutek uchwały Izby, rząd konstytucyjny może być zmuszony do tego, czemu zapobiedz nie jest w stanie. Otóż należy przypuścić, że Izby mogą zażądać odwołania Austriaków w tej właśnie chwili, kiedy położenie Europy wymagać będzie zajęcia Toskanji. W takim razie Austria albo odmówiła, albo też ulegając, postąpiłaby wbrew własnym interesom i do trudności bieżących dodałaby nową, upoważniając dyplomacyę do interwencji.“ Łatwo przewidzieć, jaki będzie koniec tych rozpraw. Rząd tokański zmuszonym jest do zatrzymania Austriaków pod jakimiśkolwiek bądź warunkami, bo Wielki książę wie o tym dobrze, że dzień ich odejścia, byłby wilią jego upadku. Położenie Toskanji jest opłakane, ministeryum ma nieprzyjaciół we wszystkich: w stronnictwie liberalnym i reakcyjnym, trudno więc zapobiedz złemu lub takowe wynagrodzić. Pomnożenie podatków, nałożenie niektórych opłat miejscowych, a szczególnie podrożeń soli zniechęciły ludność wiejską. Muncypalność florencka dla utrzymania załogi austriackiej zadłużyła się już przeszło na 2 miliony. Widzi więc z przestachem, że zamiast 4 będzie 8 tysięcy wojska.

Correspondance générale w następny sposób tłumaczy umieszczoną powyżej wiadomość o zdjęciu chorągwi z pałacu ambasadora angielskiego w Medyolanie. Według wiadomości, które dzisiaj odbieramy fakt ten wielce przesadzono; oto jak się rzecz miała: konsul sardyński chciał zatknąć swój sztandar, ale obawiano się aby chorągiew, którą widziano w Lombardji z armią Karola Alberta, nie była powodem jakiejś niespokojności. Aby więc temu zapobiedz konsułowie wszystkich narodów postanowili zdjąć chorągwie ze swoich pałaców, toż samo uczynił konsul angielski. „Chociażbyśmy się zgodzili na to tłumaczenie pozostaje zawsze do wyjaśnienia dla czego wspólnie z chorągwią zdjęto zarazem herby z pałacu konsulatów.

Kronika miejscowa.

Kraków 6 marca. Zwracamy uwagę policyi na liczne kradzieże, które do częstych zażeń słuszny dają powód. Szczególniej przedmieście Kleparz bardziej od innych części miasta zdaje się być zaniedbanym, chociaż przy częstych targach i natłoku, podając sposobność złoczyńcom, większego wymaga nadzoru. W przeszłym tygodniu skradziono z fury futro wartości 1,000 złp. — wczoraj ukradziono płaszcz, wartości 200 złp. Onegdajszej nocy zabrano na ulicy Długiej cztery konie. Życzyłoby należało, aby większa ilość policyantów opatrzonych w gwizdki, dla przywołania się w razie potrzeby, rozstawiona była w dzień, a szczególnie w nocy, w tej części miasta.

— Wczoraj pp. Milewski i Wolf Dyrektorowie kolei żelaznej wyjechali do Wrocławia, dla ostatecznego porozumienia się względem sprzedaży kolci.

— Przeszłej niedzieli podpalono wieś Sodów w Królestwie polskiem o półtory mili od Krakowa. Pożar zrzucił szkody przenoszące 100,000 złp. — Spaliło się 300 korcy omłoczonej a 400 nieomłoczonej pszenicy, mnóstwu innego zboża, narzędzia gospodarskie, budynki, stajnie, 24 fornalek koni z 6 wozami, 34 wołów, 18 krów, dwa powozy z 6 końmi itd. Aresztowano już 12 ludzi, na których padło podejrzenie.

Targ wczorajszy był nieożywiony, dowóz mały, wszystkiego było fur 50—60. Pszenica gal. przed. 25 złp. podl. 24. — Żyto 17 — Koniczyna czerwona 150. Innych gatunków zboża bardzo mało albo wcale nie było.

Stan Wisły 5 stóp.

Urzędowe.

Ner 550 CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ (530)
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na skutek podania p. Józefa Kryclera matki i opiekunki małoletnich po Tomaszu Krycler pozostałych dzieci, o zatwierdzenie uchwały rady familijnej w opiece tychże małoletnich, w Sądzie Pokoju Okr. I, pod dniem 15 grudnia 1849 roku zapadłej, którą postanowiono: 1) pozostawić wszystkie ruchomości przy opiekuncie inwentarzem objęte, 2) upoważnić opiekę do windykaacyi wierzytelności i sprzedażi z wolnej ręki pozostałego węgla; 3) sprzedać przez publiczną licytację dwa domy pod L. 11 lit. A. i pod L. 11 lit. B. w Gm. VIę miasta Krakowa stojące — Trybunał po wysłuchaniu wniosku prokuratora, przedstawioną uchwałę rady familijnej, jako z dobrem małoletnich zgodną i prawu nieprzeciwną, w całej ośnowie zatwierdza — i o tém Sąd Pokoju Okręgu Igo, oraz Podającą zawiadania, z tém dołożeniem, iż odpis zatwierdzonej uchwały z Sekretaryatu Trybunału wyjąć może.

Kraków dnia 1 lutego 1850 roku.

Sędzia Prezydujący BRZEZIŃSKI.

Sekr. Burzyński.

(2-3)

N. 810. CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ (515)
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Postępując w myśl artykułu 12 ustawy hipotecznej z r. 1844 Trybunał po wysłuchaniu wniosku urzędu publicznego wzywa wszystkich mających prawa do spadku po Jacentym Wiadrowskim pozostałego, składającego się z domu pod L. 359 na Wygodzie, w Gminie IX M. Krakowa położonego, aby się z takowemi w przeciągu trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, gdyż w przeciwnym razie spadek rzezonny w $\frac{1}{4}$ części proszącemu Wincentemu Wiadrowskiemu przyznany zostanie.

Kraków 16 lutego 1850 r.

Sędzia prezydujący, A. KARWACKI.

Z. Sekretarz P. Bursyński.

(3)

[541] OBWIESZCZENIE.

Stósownie do żądania p. Andrzeja Borzęckiego, podpisany cesarsko-królewski Notaryusz publiczny miasta Krakowa i Jego Okręgu, zawiadamia, iż w wsi Krzeszowicach w okręgu miasta Krakowa położonej, w domu pod L. 113, w dniu 11m b. m. i r. o godzinie 9ej zrana, rozpocznie się sprzedaż przez publiczną licytację: sreber, kosztowności, stolarszczyzny i innych ruchomości, a to za gotową srebrną monetę.

Kraków dnia 5 marca 1850 roku.

Franciszek Jakubowski, c. k. N. P.

[450]

Podpisany zawiadamia niniejszém, że objął tu w miejscu

[6-8]

GŁÓWNA AJENCYA
C. K. UPRZYWILEJOWANEGO TOWARZYSTWA W TRYEŚCIE
używającego nazwy:

AZIENDA ASSICURATRICE,

i przyjmuje od dnia dzisiejszego zabezpieczenie budynków w mieście i na wsi, tudzież wszelkiego rodzaju ruchomości, składów kupieckich it. p. od szkód zrządzonych pożarem; zboża na pniu od szkód gradobicia, niemniej towarów wiezionych ładem lub wodą od szkód pożaru, zatonienia lub jakiegokolwiek przypadku.

Azienda Assicuratrice jest najdawniejszym, jak wiadomo, tego rodzaju przedsiębiorstwem w Austrii; zbytecznym byłoby przeto zachwalać towarzystwo, które w przeciągu 26-letniej nieprzerwanej czynności swojej umiało sobie pozyskać i ustalić powszechną, daleko poza granice Austrii sięgającą sławę pewności i rzetelności.

Kraków, dnia 21 stycznia 1850 roku.

Leślaw Łukaszewicz.

Biuro tej Ajencji jest w mojej księgarni pod Sową, obok kościoła Panny Maryi, w kamienicy pod L. 15.

SPOSTRZEZENIA METEOROLOGICZNE.

DZIEŃ.	GODZINA.	STAN BAROM. w mierze paryzkiej sprawdzony do 0° Réaumur.	STOP. CIEPŁA według Réaumur.	PRĘŻNOŚĆ pary wodnej w powietrzu czyli e.	KIERUNEK wiatru i natężenie.	STAN ATMOSFERY.	ZJAWISKA NAPOWIETRZNE	ZMIANA TEMPERATURY w	
								ciągu od	dnia do
5	2	27 $\frac{1}{8}$ 8. 88.	+ 2 $\frac{1}{2}$ 1.	1. 29.	ppn. za. mocny	pogoda z chm.	śnieg, wicher ppnz.	- 0.6.	+ 3.0.
"	10	" 10. 13.	- 0. 6.	1. 46.	zpl. za. słaby	pogoda			
6	6	" 9. 14.	+ 1. 0.	1. 90.	zachodni "	pochmurno			

Inseraty.

Biuro kommissowe i informacyjne

WRAZ Z SKŁADEM KUNSTÓW I PRZEMYSŁU W KRAKOWIE przy ulicy Szczepańskiej N. 371 pierwsze piętro

odebrało następujące polecenia:

1) Prowizor aptekarski życzyby wydzierżawił APTEKĘ w bliższych cyrkulach położonych m. Krakowa.

2) Summa 4,000 złotych polskich może być każdego czasu do wypożyczenia, z miernym procentem, ale na pewną hipotekę.

3) Młodzieniec posiadający w zupełności język francuzki, z pryncypalną włościwą, życzy sobie dawać lekcyę, lub przyjąć obowiązki prywatne nauczyciela.

4) KAMIENICA nowo wyrestaurowana jest z wolnej ręki do sprzedania. — Bliższe szczegóły w biurze.

Biuro otwarte każdodziennie wyjąwszy świąt i niedziel z rana od w pół do 10 do w pół do 12, po południu od w pół do 3 do w pół do 5 i odbiera korespondencyę, tylko frankowaną.

(533-2-3)

Aleksander Fusięcki.

[535] W ogrodzie

dawniej KREMERA znajdują się pomieszkania stósowne na mieszkanie prywatne, na Kawiarnię, i FOLWARK z gruntem, w dzierżawę kilkoletnią w każdym czasie wypuścić się mogące; zaś trzy morgi gruntu, tuż za okopem rogatki Łobzowskiej, są w każdym czasie do sprzedania. O tém wszystkim bliższą wiadomość w Ogrodzie wspomnianym powyższém można (2-3)

W miasteczku w obwodzie sandeckim, położonem przy gościńcu murowanym, gdzie urzęda mają być zaprowadzone według nowej organizacji, są farchy nowe wraz z stacją i odstąpieniem pozwolenia na sklep korzenny każdego czasu do nabycia. Bliższą wiadomość powyższém można na Szczepańskiej ulicy pod Nrem 371 na drugiem piętrze, lub za frankowanemi listami pod lit. N. J. (536 - 2-3)

Biuro Informacyjne w Tarnowie.

Ner. 3. — Obywatel, posiadający na własność dobra w obwodzie Tarnowskim, życzy sobie wejść w zamian na inne w okolicy Krakowa, Wieliczki lub Izdebnika leżące. — Dalsze szczegóły udzieli biuro wywiadowcze w Tarnowie.

(537 - 2-3)

J. Fechtdegen, agent uprzyw.

FOLWARK o milę od Krakowa, a o pół mili od Wieliczki w Galicyi, w cyrkule bocheńskim, 150 morg. pola obejmujący, jest od 1 lipca 1850 r. do wydzierżawienia na lat 3, 6 lub na 9. — Bliższa wiadomość w samej Bochni, w cukierni, w handlu W. Zabińskiego na Podgórzu, u W. Alfr. Szancera w Tarnowie lub u W. Kuszańskiego w Krakowie pod L. 572 przy ulicy Szpitalnej. [524] (3)

[534] Doniesienie literackie. (2-3)

Z wielką przyjemnością uwiadomiam czytającą Publiczność, że Tom VIII *Historii literatury polskiej M. Wiszniewskiego* tak gorąco pożądany i tak długo oczekiwany za kilka miesięcy opuści prasę. — Konstanty Macewicz.

W handlu JANA WENTZL przy głównym Rynku pod L. 239, można dostać Cenników Machin i Narzędzi rolniczych Stanisława Lilpop, przy fabryce machin Banku Polskiego w Warszawie na Solcu. Egzemplarz jeden tychże kosztuje 15 groszy. (540-1-3)

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Kurs krakowski z dnia 5 marca. Banknoty 93 $\frac{1}{2}$. — Pruski kulant 4 $\frac{1}{4}$. — Imperyały ros. 34 28. — Ruble srebrne nowe 100 $\frac{1}{2}$ Dukaty złp. 20. 6 — Listy zastawne Król. Polsk. 100 $\frac{1}{3}$. Cwancygiery srebrne 106 $\frac{1}{2}$.

Kurs wrocławski z d. 5 marca. Banknoty austr. 90 $\frac{1}{4}$. Polskie papiery 96 $\frac{1}{4}$. — Listy zastawne Król. Polsk. 95 $\frac{1}{3}$. — Akeye kolei żel. krako.-górn.-szląs. 68 $\frac{1}{2}$.

Kurs lwowski z dnia 1 marca. Dukat holenderski Zfr. 5 18. — Dukat austriacki 5 kr. 22. — Półimperyały ros. 9 15 kr. — Polski kulant 1 19 $\frac{1}{2}$. — Rubel sr. ros. 1. 47. — Galicyjskie Listy zastawne 100. —